

Itthon a hazámban

Az utóbbi években egymást követték életemben az egyre növekvő nehézségek. Sehogy sem találtam a kiutat, miként tudnám könnyebbé tenni a mindennapjaimat, az egész lételemet.

Kezdttem egyre összetörtebb lenni, folyamatosan csúszott kifelé a lábam alól a talaj, elsősorban a párkapcsolatomban és ez a kétségbeesés – ma már tudom, hogy törvényszerűen – átszivárgott életem szinte minden területére. Láttam, hogy másoknak is sok gondjuk, problémájuk van, és azt is láttam, hogy legtöbbször önrombolással (befelé fordulás, gyógyszer, alkohol, betegségbe való menekülés...) próbálják tompítani a szellemi-, lelki fájdalmukat, tudtam, hogy ez hová vezet, és hogy más kell legyen a megoldás.

Ma rengeteg spirituális tanító, lelki gyógyító, angyalterapeuta hirdeti magát, és ebből következtethető mekkora igény lehet a lélek ápolására. Ezek nem vonzottak és mindenképpen egyedül akartam megtalálni a saját-, testre szabott megoldásomat.

Valahol hallottam, hogy egy bölcs azt tanította; ne tömörüljétek csoportokba, mert mindannyian mások vagytok, mások a feladataitok, ezért egyénenként keressétek az utatokat, ne kövessetek tanítókat, mert ők sem tudhatják mi jó nektek.- Ezt olyannyira megjegyeztem és magamévá is tudtam tenni, hogy meg voltam és vagyok győződve az igazáról. Így határoztam el magam az aktív „elvonulásra”.

Az Utam során egyetlen gyalogos zarándokkal találkoztam, akinek kedves, de határozott biztatására készült el ez az élménybeszámoló a magamnak íródott naplóm alapján. A vele való online kapcsolatom aztán a későbbiekben is sokat segített a lelki építkezésemet tovább folytatni, mert Ő úgy mondja; az Út Máriagyűdön nem ér véget, tovább él és dolgozik bennünk, a lelkünkben. Ezúton is hálásan köszönöm a barátságát.

Kedves leendő zarándok! Még itt az elején szeretném felhívni figyelmedet azokra a nehézségekre, amelyek nekem, akkor a legfájóbbak voltak. Meglehet, hogy az fog legjobban lebeszélni, visszahúzni, akadályozni, esetleg teljes közömbösséget mutatni, akinek a támogatására, az elismerésére legjobban vágyakozol. Ne törődj vele, csak vágj bele bátran, ha késztetést érzel rá; ne habozz, ne várd a megfelelő alkalmat, mert az most van. Hidd el az égiek segítenek, meg fogod tapasztalni.

A továbbiakban – némi módosítással és szükséges rövidítéssel - az Úton írt naplóm olvasható, amelyet az érzéseim, benyomásaim, megtapasztalásaim alapján vettem papírra.

2012. május 14. Esztergom

Azt mondják, amire nagyon vágyik az ember, az valósággá válik. Így igaz. Én nagyon vágytam erre az útra, és most itt vagyok a Szent Adalbert Központ zarándokszállásán. Voltam a Bazilikában, kértem a fentiek áldását, és gyertyát gyújtottam azért a lélekért, aki – az én körömből – utoljára hagyta el a földi létet. Kedves, segítőkész emberekkel találkoztam.

Szabadkozásomra, hogy gondot okozunk a Központ munkatársainak, ez a válasz:

-Én csak örülök a zarándokoknak, mert ez azt jelenti, hogy egyre többen imádkozunk.

A fiatalember végigvezetett a méltóságteljes épület folyosóin, és készségesen megmutatta a hálót, fürdőt.

Bátorítást éreztem minden mosolyban, amelyet az a néhány jövő-menő ember felém intézett.

A Vén Dunára nézek az ablakból. Egyedül vagyok, de nem érzem magam magányosnak. Derűs nyugalmat érzek.

Talán az egyedüli, ami be-befurakszik a gondolataim közé, hogy nehéz lesz a hátizsákom. A lehető legkevesebb dolgot csomagoltam össze, mégis 10 kg. Úgy érzem, nagyon fog hiányozni a betű, de könnyvvel végképp nem nehezíthettem a zsákomat.

A Magyar Zarándokút útikalauz lesz a „bibliám” a következő 17 napban. Csak ebből készültem, mivel nem akartam semmi egyéb véleménnyel befolyásolni az eljövendő élményeimet. Az asztalon: A zarándokok imája – melyet sokszor elolvasok. Erőt ad. Hiányzik a szokásos esti teám, olvastam az útikalauzban, hogy egy kis merülőforraló jó szolgálatot tehet az út során. Érdemes megszívlelni.

Május 15. Dobogókő

Reggel fél hétkor indultam. A Bazilika előtt elküldtem fohászatot az ég felé és sms üzeneteimet is útnak indítottam a családtagoknak, barátoknak. Kissé nehézkesen találtam ki a városból. Meg kell még tapasztalnom a jelek elhelyezésének szisztémáját. Akiket megszólítottam, mindenki nagyon kedves,

készséges volt - ha tudott segíteni, ha nem. Érdekes, hogy sok helybeli nem is hallott a zarándokútról.

Jó hangulatban telt az egész napom annak ellenére, hogy többször eltévedtem.

Nem volt könnyű szállást találni, de majdcsak napi rutinná válik – ezt is tanulnom kell.

Amikor megérkeztem ide a Sípályához és beköszöntem, hogy én vagyok az a zarándok, aki itt szeretne éjszakázni, ezt a kedves választ kaptam:

-Mindannyian azok vagyunk, csak nem mindannyian ismerjük ezt fel.

Olyan, „egy nagycsalád vagyunk mi, mindannyian, akik itt vagyunk” hangulat érződik. Kedvesek, figyelmesek, hamar otthon érzem magam. Kellemes meleg van és finom a leves. Fekete cica alszik a kandalló kürtőjén, békésen tűri a simogatásom. Megint újat tanulok:

-Tudta, hogy a macskáknak gyógyító erejük van? – kérdezte a házigazda, aki maga is nagy tudással rendelkezik e téren. Jó itt ülni és figyelni, milyen közvetlenek, kedvesek itt egymással az emberek. Jóleső fáradságot érzek, így elmegyek lefeküdni, de előtte megírom a napi élményemet. Kifejezetten jól érzem magam. Néhány évvel ezelőtt mindaz mellett, hogy el sem mertem volna indulni – ebben a helyzetben – biztosan nagyon kiszolgáltatottnak éreztem volna magam, magányosnak, kétségbeesettnek... Jó ezt megtapasztalni.

Az éjszaka folyamán furcsa, kellemetlen érzésre riadok; bezárva érzem magam, azonnal ki kell ugranom a hálósákból, mert a benne lét megfojt. Mire teljesen felébredek, kitisztul a kép, majd csak megbarátkozom a hálósákban alvással is. Ilyen, apróságnak mondott nehézséggel, sokkal találkozik az ember mind a zárandoklat során, mind a hétköznapokban.

Május 16. Pilisszentiván

Hideg, szeles időben indultam fél hétkor. Minden remek, jól haladok, derűs a hangulatom.

Most megpihenek a pilisszentkereszti oltár előtt. Egy kis könyvecske van itt az oltáron. Örülök a betűnek, így szívesen olvasgatom: „Krisztusnak minden híve köteles a saját, és felebarátja lelkét megmenteni, és e megmentésért köteles a legmagasabb fokban a krisztusi tökéletességre törekedni.” – huh, de nehéz ezt magamévá tenni. Hogy magamért felelős vagyok azt értem, de másokért is? Hogyan? Miként?

Szomorúságot, tehetetlenséget érzek.

Három óra után röviddel itt vagyok Pilisszentivánon. Most tudatosul bennem először, hogy tényleg igaz az, hogy a zárandokokat óvják az angyalok. Ahogy beérek a faluba egy anyukával, és kicsiny leányával találkozom.

-Zarándok? – szólított meg. Nos vele beszéltem meg reggel, hogy itt szeretnék éjszakázni. Kedves, barátságos, figyelmes. Mesél a saját Útjáról, azaz az El Caminoról, melyet évekkkel ezelőtt járt végig. Jó hallgatni. Azt mondja, kell. Kell a testnek, kell a léleknek, és ettől épül a mindenség. Mindent megmutat, rám bízva a kulcsot és elmagyarázza, hogyan tudok reggel távozni. Meghat a bizalom.

Teljesen egyedül vagyok itt a plébánián. Most egy kicsit meginogok, hogy normális ez, amit én csinállok? Családot, otthont hátrahagyva bandukolok egy szál magam az országon át. Néha agyament ötletnek tűnik. Beszéltem az otthoniakkal. Mondják; hiányzom, de járjam csak az utamat, remélik én jól vagyok. Nem is tudom...

Most elmegyek a kápolnába imádkozni. Van itt a plébánia épületében egy ici-pici kis kápolna, megnyugtató érzést áraszt. Sírás lett belőle. Amíg úton vagyok minden rendben van, de most , össze vagyok törve.

Május 17. Buda Norma-fa

A máriaremetei templomban hosszan időztem. A makkosmáriai templomban úgyszintén. Olvastam, hogy ott különösen a rabokért szoktak imádkozni, idetartoznak a szenvedélyek rabjai is, úgymint az ital, a kábítószer, a játékszenvedély rabjai. Sokat küzdöttem a könnyeimmel, mert többen is tartoznak-tartoztak hozzám, akik az alkohol rabjai. Szeretnék már végre megbocsátani!

A budai zárandokszállás, új, sok személyes, felszerelt. Itt nem vagyok egyedül. Kedves úr, aki biciklivel járja az Utat. Saját bevallása szerint; neki ez nem zárandoklat, csak kedvet érzett hozzá, és sajnálja is, hogy Ő nem érzi úgy át, ahogy másokon látja az átlényegülést.

A szimpatikus gondnok is csatlakozik hozzánk, és hosszan elbeszélgetünk a családról, az Útról, a szállásról, a szállás fogadott cicájáról. Most egész hétköznapinak érzem azt, amit csinállok. Teljesen normális, hogy egy közel ötvenes nő egyedül elindul, hogy találkozzon önmagával. Megismerje szíve vágyakozásait. Fontosnak érezze magát ebben a fiatalságorientált világban annak ellenére, hogy már túl van élete delelőjén. Abszolút rendben van, szinte mindennapos...

Május 18. Szigetszentmiklós

Nehéz nap van mögöttem. Hosszú szakasz betonon, aszfalton, a fővároson át. Budán elvesztettem a jelet, így érdeklődtem; hogyan juthatok le a Gellért-hegy lábához. Meg voltak rökönnyödvé, hogy gyalog akarom megtenni azt a távot. Nagyvárosi ember kényelemhez van szokva. Különös, csodabogárnak néztek, - éreztem - hogy „szentfазéknak” gondolnak. Dicsértessékkal vagy Isten áldásával köszöntek, láthatóan nem értik, mi a csuda ütött ebbe az emberbe. Mit akar elérni, bebizonyítani, megoldani - gyakorlatias oldalról közelítik meg mindezt.

Jó volt megpihenni a Sziklatemplomban. Ma voltam ott először. Kellemes nyugalom áradt szét a bensőmben, mint aki hazaért. Azon tűnődtem, hogy jó lenne megérkezni a görcsös ellenállás állapotából a könnyed befogadás békés nyugalomába. Rábízni a gondokat, terheket az égiekre.

Az utolsó szakaszt szinte vánszorogva tettem meg, itt is kedvesen fogadtak. Köszönöm a friss kenyeret.

Május 19. Dabas-Sári

Reggel örömmel tapasztaltam, hogy az esti fáradtságomnak nyoma sincs. Mély hálával köszöntem meg a Teremtőnknek, hogy ily jól megalkotta az emberi testet, egy pihentető éjszakai alvás elegendő a regenerálódására. Úgy indultam, hogy a mai nap könnyű lesz, hisz' 10 km-rel kevesebb, mint a tegnapi és természetes talajon járok.

Meg-megálltam beszélgetni a juhászokkal, horgászokkal. Hosszú, monoton gyaloglás után utolért egy vándor. Bemutakoztunk egymásnak és finom tapogatózás, óvatos beszélgetés vette kezdetét, majd egyre bátrabban vetettünk fel témákat.

Erre a rohanós hétköznapokban nincs idő, hogy összehoz a sors valakivel, - mert úgy mondják, - véletlenek nincsenek – és az elme cikázása nélkül, teljes figyelemmel ráhangolódjunk a másikra, meghallgassuk, és őt sem kergeti az óra mutatója, ő is tud rám-ránk figyelni. De szép is lenne, ha így lenne! Szerencsére a zarándokúton nem számít az óraidő.

Egyszer csak arra eszméltünk, hogy bizony mi elvesztettük a jelünket.

Megkérdeztük a földeken dolgozó traktorost, hogy legalább jó felé haladunk-e, ha Dabasra szeretnénk eljutni? A válasz:

-Igen! Igen! Itt van már közel! – no ennyit a vidéki- és a pesti ember távolságról kialakult szemléletéről. Még csak látótávolságban sem volt település, nemhogy közel legyen? Budán viszont rögtön villamosra akartak ültetni néhány száz méter okán.

Egyszer csak meglepetten tapasztaltuk, hogy van jel, de nem abba az irányba mutat, amerre haladnunk kell, mire összeraktuk, hogy azon az útvonalon érünk be Dabasra, amelyen majd reggel el kell hagynuk. Legalább ismerős lesz a terep. Így csak sikerült a mai távot is megnövelni. Mindenesetre jó volt „nem egyedül eltévedni”.

Kedves, fiatal pár fogadott bennünket. Nagy rendezvényre készült a település apraja-nagyja: fel szeretnék állítani a réteseves Guinness-rekordját. Remélem sikerült.

Késői ebéd után pihentünk. Nagy örömmre sok-sok könyv volt a szobában, így hódolhattam a betű iránti szenvedélyemnek.

A megszokott esti teázásom kellemes beszélgetéssé nőtte ki magát. Szívmelengető volt megtapasztalni azt a közvetlenséget, - mintha régi, jó ismerősök lennénk – amely kibontakozott a háziak és mi zarándokok között. Sose láttuk egymást, valószínű sose látjuk egymást, mégis fesztelenül, vidáman tudtunk beszélgetni lovakról, filmekről, könyvekről, élethelyzetekről... Jó ezt a bizalmat érezni. Köszönöm mindannyiunk nevében.

Május 20. Ráckeve

Reggel időben indulunk az „ismerős” úton.

Egyre többet tudunk meg egymás kedvteléseiről, családjáról, gondolkodásmódjáról, életszemléletéről.

Delelőre már mindkettőnknek olyan érzése volt, mintha már régóta együtt zarándokolnánk.

Betértünk a kiskunlacházi Hajós kúriába. Gondoltuk; eszünk egy jó levest. Ahogy haladtunk az erdő szegélyezte úton befelé kétségeink támadtak, hogy van ott egyáltalán valaki? Láttam elúszni a levesemet.

Végül egy kedves hölgy kijött. Elmondjuk mi járatban vagyunk - erre Ő:

-Mindent lehet. Van leves, van főfogás és még szállás is, ha kérik. - No, ennek nagyon megörültünk. El is csábultunk a „csak leves” elgondolástól, úgyhogy igazi vasárnapi ebédet csaptunk. Vidámak voltunk mindketten, igazán tudtuk értékelni a szerencsénket. A szállást természetesen nem kértük. Az sem szegte kedvünket, hogy nagyot kerültünk.

Megtapasztaltam útítársam kellemes humorát, magától értetődő előzékenységét, figyelmességét, mely folytán a hátizsákos, bakancsos zarándok is nővé nemesedik.

Remek volt minden, de azért ahogy közeledtünk Ráckevéhez kezdett a nagy jókedv alábbhagyni. A fáradtság jelei is mutatkoztak rajtam, - de hisz 38 km lett volna a „fölsleges háromszög” nélkül is.

A hídon átkelve elbúcsúztunk egymástól, és ment ki-ki a maga választotta úton tovább. Sokáig töprengtem, hogy milyen kellemesen tud alakulni egy-egy találkozás, amennyiben nyitott szívvel, derűvel fogadjuk, nem skatulyázzuk be rögtön a másikat, és nem adunk helyt az első benyomásnak. Majd tovább folytak a gondolataim:

Ugyan hogyan bírnánk, ha együtt megyünk tovább? Barátság lenne, vagy egymás idegeire mennénk? A hétköznapokban észre sem vesszünk olyan apró szösszeneteket, kedves megnyilvánulásokat, amelyek kellemessé, széppé tudják varázsolni a perceket, órákat, és talán az egész életünket. Az biztos, hogy amíg

ketten voltunk nem éreztem az emberek szánakozását, amit az elkövetkező napokban többször is sikerült tapasztalnom.

Azt már említenem sem kell, hogy Ráckeven is kedvesen fogadtak. Beszélgettünk egy keveset, de én is fáradt voltam és a házigazdának is volt feladata bőven.

Az anyukámnak ma van a születésnapja. Köszöntöttem és beszélgetésünk végén említette, hogy üdvözli a társaimat. Én csak hebegtem - habogtam, ugyanis amikor elköszöntem tőle, elhallgattam azt a sarkalatos ténytet, hogy egyedül jövök. Úgy gondoltam ráér megtudni akkor, ha hazaértem, ez miatt ne nyugtalanodjon. Rossz érzés volt elhallgatni az igazat, de azt is tudom, hogy létezik „kegyes hazugság”.

Hálás vagyok, hogy ágyneműben alhatok. Reggel zárok és a kulcsot a postaládába dobom. A szokásos bizalom. Köszönjük!

Május 21. Tass

Kényelmes, pihenésekkel megtúzdelt 20 km-em volt ma, amely már jól jött a három, hosszú nap után. Mindaz mellett nem volt szerencsés, mert a végig sűrűn beépített nyaralóházakban lomtanítás volt, és folyamatosan jöttek – mentek a guberálók. Majd a gáton haladtam tovább, ami szép volt, de ezután a horgászok paradicsoma következett, amit semmi esetre sem neveznék esztétikusnak.

Eszembe – eszembe jut a hétvégi társam. Szívesen gondolok vissza léleképítő szavaira, elismerő megjegyzésére.

Amikor megérkeztem ide a tassi Halászcserdába, a hölgy kedvesen érdeklődött a helylétem felől, és mondja: egyszer ő is végig járja. Kellemes kis nyaralóházba vezet a pincérfiú, és láthatóan ő is csodabogárnak tart. Semmi meglepő nincs már abban, hogy egyedül vagyok.

Visszamegyek a cserdába, eszem egy finom halászlét. Ezt is kedvezményesen kapom – a zarándokot segítik az égiek (és a földiek).

Sétálok egyet a gáton, de jó hátizsák nélkül!

Most kissé lehangolt vagyok, magányosnak érzem magam, de ez hamar el fog múlni – tapasztalom.

Fel-felhívna a barátaim, kéktúrát járó társaim. Jólesik az érdeklődésük. Kérdezték: van-e honvágym, mivel közel járok az otthonomhoz – meglepetésemre: nincs.

Május 22. Apostag

Elázott a naplóm. Eláztam rendesen az esőkabát ellenére. Az éjjel is esett, de amikor útra keltem, úgy tűnt kiderül. Még azon is vívódtam, hogy a Kali majorig megyek, mert kipihentnek éreztem magam, de mivel egyre szaporázta az eső, így bejelentkeztem Apostagra.

Végig a gáton vitt az utam, és csak két juhással találkoztam, akik szívesen beszélgettek velem. Útba ejtettem egy élelmiszerboltot, és már eljöttem, amikor végiggondoltam, hogy bizony-bizony engem itt egy ezressel átverték. Sajnáltam a figyelmetlenségemet, de tovább nem is foglalkoztatott a dolog, és amikor megérkeztem ide, akkor jött a kellemes meglepetés:

Az apostagi önkormányzat vendégei a zarándokok. Ennyit az adok-kapok rendező elvéről.

Hatalmas polgári házban van a szállás, és itt sem kell alkalmazkodnom senkihez.

Hurrá! Van ágynemű, így most sem kell a hálóságot reggel összelegózni. Köszönök mindent, a gázgyújtót, hogy megszártították az útlevelem...

Május 23. Harta

Meg-megszólítottak a korán kelő emberek; -Hogy-hogy így egyedül?

Egy bácsi arra bízott, lépjek be a gyümölcsösébe, éppen érik a meggy, és szedjek magamnak. Örömmel fogadtam, nagyon finom volt.

28 km-t jöttem a Duna partján. Találkoztam néhány emberrel, akik ott, a vízparton dolgoztak.

Elbeszélgettünk az élet árnyékosabb oldaláról, keserűség van bennük s vágyódás vissza a régi időkbe.

Nem találtam a Kali-majorra, de mint később megtudtam, ott már nem fogadnak zarándokot. Ezt is a zarándokszerencsémnek tudom be, hogy tegnap mégsem tudtam - az eső miatt - eddig jönni. Nem lett volna hol megszállnom.

Hartára beérve egy talajt vesztett, törődött asszonykával elegyedek beszédbe. Az egész Utam során Ő az egyetlen, aki hangot ad nem tetsző véleményének, hogy:

-Hogy lehet így – nő léte – egyedül „bolyongani”? Engem aztán, biztosan nem lehetne ilyesmire rávenni.

Már ne is haragudjon, hogy én megmondom a véleményemet! – mondta többször is, miközben sírva-sírva fakadt. Szívüől jövő elfogadást, együttérzést, sőt szeretetet éreztem ez iránt az idegen, de kétségbeesett ember iránt. Szinte látható volt, ahogy megnyugodott, mert „visszatámadást” várt, én viszont igyekeztem meggyőzni arról, hogy megértem, elfogadom, hogy ő másképp látja a zarándoklatot, és dehogy várom el a megértését, de én értem őt.

Elbúcsúzásunk után, még sokáig töprengtem az érzelemlágyulás hatalmas – pokoltól a mennyországig terjedő - skáláján, és több mint érdekes felismerésre jutottam, a sajnálat elhatároló érzésétől az együttérzés együvé tartozó érzéséig. Amíg sajnálok valakit, addig azt érzem, hogy de jó, nekem nem ilyen, – hanem jobb az életem, (az anyám, a társam, a munkám, az egészségem...) a sorsom. Ha együtt érzek, tudom, mitől szenved az a másik, mert életem vagy már éltem a fájdalomát. Tovább gondolva, mi vezérel bennünket, amikor pénzt adunk a kéregetőnek, vagy jótékonykodunk?

Eszembe jutott az a régen hallott mondat, - amit akkor olyan ostobának tartottam – hogy: „Én egy másik Te vagyok!”. Végre megértettem a benne rejlő hatalmas bölcsességet.

Május 24. Kalocsa

Alföldi terep nagyon kevés jellel - ha elkalandozik a vándor figyelme és elvétí azokat a ritka és el-elbújó jeleket, könnyen sok plusz km megtételére kényszerül.

Többször eleredt az eső, így sárral nehezített szakaszok is voltak, de könnyen haladtam és egyébként szárnyalóan jó kedvem volt. A Szelidi-tó mellett mentem el, gabonaföldek ameddig a szem ellát. Embereket nem lehetett látni, legfeljebb egy-egy traktort valahol a messzeségben. Gombolyag nevű, - 2-3 család lakta, kicsi kis településre beérve, sikerült pecsétet kérnem – szép.

Sárosan, kissé kopottan, de vidáman érkeztem be a városba. Szívesen nézek az emberek szemébe; ha rám néznek, mosolygok rájuk, köszönök nekik. Látom, vagyis inkább meglátom a belső küzdelmüket.

Figyelemre, elismerésre, szeretetre vágynak, - még nem tudják, ahhoz, hogy mindezt megkapjuk, először oda kell, hogy adjuk. Jó így élni, jó így szeretni a mindenséget. Ezután így szeretnék élni: figyelni az emberekre, segíteni nekik – ha csak egy mosollyal is – szeretni őket, de legalábbis elfogadni, és nem kritizálni, támadni, büntetni. Hóna alá nyúlni a szárnya szegettnek, bátorítani a bizonytalant, felvidítani a szomorút, együtt tanulni a fejlődni akaróval, és elfogadni a duzzogót.

A Hunyadi János kollégiumban kaptam egy szobát. Őszinte, kedves fogadtatásban volt részem. Örültek nekem - lehet, hogy a zarándok szerencsét hoz?

5 órakor besétáltam a városközpontba nézelődni, vacsorázni.

Visszafele jövet kezdődött a 6 órás mise, és hirtelen ötlettől vezérelve bementem a templomba. Önmagam meglepetésére, olyan meghatottság kerített hatalmába, hogy végig folytak a könnyeim. Kissé távolabb ültem a helyi hívektől, mint „afféle idegen”.

Amikor a szertartás odaért, hogy „Köszöntsétek egymást a béke jelével!” - nem volt a közelemben egy teremtett lélek sem, akivel üdvözölhettük volna egymást, de arra ocsúdtam fel, hogy sorba jönnek oda hozzám az emberek kezét fogni. Ekkor megint a meghatottság, hála, szeretet, bizalom érzése áradt szét bennem, a könnyeim folytak megállíthatatlanul.

Később egy kedves kis törékeny hölgygel ismerkedtem meg, aki lassan - lassan megnyílt és rengeteget kérdezett, hogy én hogyan oldom meg életem nehéz feladatait. (Mintha az én életem sínen volna?) Nagyon ki volt éhezve a lelke, csupa hálálkodásból állt, amiért én odavetődtem. A zarándok, csak jót hozhat - így Ő. Láttam benne a néhány évvel ezelőtti, kétségbeesett önmagamot. Most látom a magam nehézségeit, ahogy vissza – visszaköszönnek eddigi életem buktatói. Mintha a Teremtő felvonultatná előttem gondjaimat, amelyeket mélyen eldugdostam lelkem bugyraiba, nincsenek megoldva, csak elrejtve – még magam elől is. Talán a hétköznapiok folyásában fel sem ismerem, hogy ezek nekem is feladataim, csak feszült, ideges frusztrált leszek, mert nehéz a tükörbe meglátni, hogy: lám – lám barátom, ez vagy te, ezek a te gyengeségeid is.

Szívből ajánlanám a Zarándokutat mindenkinek, aki lelki felfrissülésre, tisztulásra vágyik

Azt hiszem, nekem sikerült megnyitni a szívemet, a tudatomat, a lelkemet. Elkezdtem bízni, bízni az Univerzum jóságában, az élet szépségében, abban, hogy érdemes élni, és hogy tényleg rajtunk múlik a jövőnk. A sajátunké, a családunké, a szűkebb-tágabb közösségünké, országunké, Földünké, Világunké...

Május 25. Fajsz

Rövid, könnyű és szépséges szakaszát jártam ma a zarándokútnak.

Le-leültem a gáton és csak ámultam a gyönyörűségtől, bámultam a fűszermezők színpompáját, érezni véltem a snidlingező átható illatát, miközben azon gondolkodtam: miért nem látjuk meg kicsiny hazánk szépségeit? Miért csak a keserűség, frusztráltság, mélabú érzései öltik magukra a valóság gúnyját?

Mintha akkor, és ott felismerni véltem volna azokat a bibliai igazságokat, amelyek az évszázadok folyamán oly sokszor elhangzottak, de nem volt fülünk, hogy meghalljuk;

Hogy a jó érzések valóban növelik önmagukat, és tényleg kiderül az ég, ha derűsen várjuk a holnapot. Hogy a nap süt és holnap is sütni fog, csak vegyük észre és örüljünk neki, és elhozza a jót, a szépet, a boldogítót.

De mi arra koncentrálnunk, ami nem működik, és mivel ez köti le a figyelmünket, hát ez növeli önmagát, az elégedetlenség, az egymásra mutogatás...

Ha fölismernék gondolataink hatalmát, és az a bizonyos belső párbeszéd, - amit az elménk játszik velünk – olyan irányultságot kapna, amely épít, előre visz, talán a „tömegszellem” is előre vinné szűkebb-tágabb közösségünket. És ezt kicsiben lehet elkezdni – mindannyiunknak, de egyéneként. Ekkor mesésen szép madarak röpte hozott vissza a Dunapartra.

Itt is megtapasztalhattam, hogy a kedvesség, figyelmesség, elismerés természetes módon jár együtt a szállással. Vendéglátóm ráérezett, hogy a magányos vándornak is időközönként jólesik a társaság.

Elbeszélgettünk az élet apró-cseprő dolgairól, úgymint utazás, diákévek, főzés, család...

Később, miközben próbáltam az aznapi élményeimet papírra vetni, ronda jelenetnek voltam szemtanúja: egy ember megrugdosta a kutyáját és a kutya nem futott el, pedig nem volt megkötve. Istenem, hát ezt tesszük mi nők is? Sem megértést, sem támogatást, szeretetet meg végképp nem kapunk és mégis maradunk. Mi az, ami lecövekel?

Ültem a fajszi rév betonlépcsőjén, néztem a víz folyását, belegondoltam erejébe, és ekkor meglátogatott a mélabú, parányinak és magányosnak éreztem magam. A szomorúság lett a vendégem, pont az, amit a déli napsütés simogató melege olyan távolra űzött tőlem. És én erőtlően hagytam, hogy csapongjanak a gondolataim, és magukkal ragadják az érzelmeimet, ami aztán mélységes letargiába taszított.

Oh, hát így megy ez? A hétköznapi szédületes forgásában ezt sem ismertem fel, nem értettem, mit akar megértetni velünk az a mondat, hogy: „Az vagy, amire gondolsz!”

Erőt vettem magamon és felhívtam az otthoniakat, majd később a fiatalabbik fiam is tudatta, hogy rendben megérkeztek a somogybabodi off road fesztiválra.

Május 26. Szekszárd

Jó, nagyon jó hangulatban telt a mai napom, az esti lehangoltságnak nyoma sincs.

Szerencsére végig a Sió partján vezetett az út, mert a jeleket szinte mindenhol lemeszelték.

Szívderítő látvány volt megpillantani azt a hívogató zarándokjelet az épület falán. Messziről lehet tudni, hogy itt szívesen fogadják a fáradt vándort.

Kolping iskola oktatótermében kaptam egy nagyon kényelmes matracot, és ágyneműt is –háromszoros hurrá!

Szószaporítás, ha azt írom, hogy kedvesen fogadott a fiatalember, akinek csak azért kellett kijönnie a városból, hogy engem elszállásoljon? Meginvitált a pünkösdi fesztiválra is, de kénytelen vagyok kihagyni, mert messze van a város és a jobb lábam kicsit méltatlankodik – megjelent egy nem várt vendég: vízhollyag képében. Most kényeztetem a lábaimat, kellemes fürdő, lábmasszázs, és köszönet a szolgálatért – szép munka. Petőfi verse jut eszembe: „...Gyí te fakó, gyí te szürke, Gyí két lábam fussatok, Milyen áldott két csikó ez, Egyik sem kér abrakot...”

Majd azon gondolkodom, hogy kár lesz, ha véget ér az Út. Ahhoz képest, hogy az este azt számolgattam hány éjszakát töltök még távol az otthonomtól – nagy ingadozás.

Valóban leképezi ez az Út az életem útját. A nehézségeim, az örömeim, mind itt hevernek a lábam alatt – előtt. Hol a felhőtlen vidámság, hol a szomorúság szegődik mellém. A könnyek is velem tartanak - olyan igazi tisztító, feloldó megnyugtató sírások ezek, de nem maradnak el az öröm, hála, a gyönyörűség megélésének könnyei sem.

Mivel itt is azt az őszinte bizalmat tapasztalom (én zárok és a kulcsot a megbeszélthelyre teszem) sose tapasztalt örömmel írok köszönő szavakat a vendégekönyvbe.

Május 27. Ófalu

Gyönyörű reggel, pünkösdvásárnap reggele. Pihentető alvás után, derűs ébredés. Remekül éreztem magam és ez a nap folyamán, csak fokozódott. Jelentkezett a motoros fiam, és az aznapi útvonalam felől érdeklődött.

Sorolom, mely településeket fogom érinteni a nap folyamán, és Grábóc említésére így reagált:

-Az jó! Az nagyon jó! Csak 8 km-es kitérőt kell tennünk, hogy találkozhassunk.

-Számításaim szerint 1-re ott vagyok!

- Akkor mi is! – ez azt jelenti, hogy ma találkozom a fiatalabbik fiammal és barátaival.

Harmadik éve mennek el a somogybabodi off road fesztiválra motorokkal. Kalandos utakat szoktak tenni, és most én lettem a cél, azaz hogy összehozzunk egy randevút.

Ezek után úgy mentem, mint egy teljesítménytúrázó, lázas izgalommal vártam a találkozót. Arra számítottam, hogy sírni fogok, ha meglátom - ekkor már 2 hete voltam úton. Nemigen csodálkoztam rá most semmire, holott addig gyermeki kíváncsisággal ittam mindent magamba.

12-re ott voltam, abba a kicsike faluba, amelynek nevét még sokáig fogom őrizni emlékeimben.

Megszólítottam egy helybelit, hogy hol találok presszót vagy kocsmát (még kocsmáztam volna is - ennyit az elvekről!) ahol meghívhatom a fiúkat egy hideg üdítőre, jégkrémre?

-Itt nincs semmi ilyen, de ha gondolja, beszéljek a boltosékkal és szívesen kinyitják magának a boltot.

Szóval, így történt, hogy még a boltot is kinyitották. Számomra kedves mementó ez is.

Közben hív, hogy:

-Jaj anya! Ne várj ránk, mert akadt némi nehézség, sokkal később tudánk csak odaérni.

-Nem számít mennyit kell várnom, én már mindenképpen látni szeretnék.

2 órát mondott, amiből 3 lett mire odaértek, de megérte.

Nos, amikor megláttam a nagykanyarban befordulni a három ismerős, felmálházott motorost a szívem majd kiugrott a helyéből. Ugráltam, integettem örömben. Dehogy jutott nekem eszembe sírni, inkább nevettem, boldog voltam kimondhatatlanul.

Kedvesek voltak, meséltek, sztoriztak ott a kicsi templom előtt a fűben - fáradtan, kimerülten - elfeküdve.

Természetesen sikerült szert tenni hideg üdítőre, jégkrémre. Nagyon jó kedvünk volt.

Egy órácskát beszélgettünk - gyorsan repült az idő. Megbeszéltük mikor fogok célba érni, és hogy Ő jön értem, szerda este ott lesz Máriagyűdön.

Mondani nem mondta, de lehet „meggyötörtnek” láthatott, mert amikor a többiek elkezdték a motorjaikat felmálházni, odaállt elé, és diszkrétan megkérdezte;

-Van pénzed?- El nem tudom mondani, hogy meghatott a figyelmessége. Ezt tanítottam velük sok-sok éven keresztül, hogy figyelünk egymásra, bátorítjuk, támogatjuk a másikat. Átvillant az agyamon; hányszor kérdeztem én ezt Tőle/Tőlük az évek folyamán egy-egy kalandra, buliba indulás előtt.

Talán jó nyomot hagyok a világba az utódaim által.

Elköszöntünk és elindultak, mikor két - láthatóan - ittas férfi odajött hozzám. Arról érdeklődtek mi ez, amit én csinálok és milyen indíttatásból... Semmi rosszindulat nem volt bennük, pusztán a kíváncsiság vezérelte oda őket.

Az én drága - alig nagykorú - fiam, visszafordult, leállította a motorját, levette a sisakját, és határozottan éreztette a védelmező szerepét.

Megnyugtattam, hogy minden rendben van és különben is, ha én útra kelek; ember legyen a talpán, aki engem utol ér.

Újra elköszöntünk és indult ki-ki a maga útjára, én nyugatnak a mezőkön át, ők keletnek az aszfaltúton. Szinte repültem Ófaluba, ahol nem volt senki, aki fogadjon, de annál nagyobb örömet és hálát éreztem azért a bizalomért, amelyet irányomba, és az összes zarándok irányába tanúsított az a kedves hölgy, akivel csak telefonon sikerült beszélnem. Elmonda, hogyan találom meg az óvodát, és hol lesz a kulcs. Kiteszi a bélyegzőt is, a szállás árát tegyem az asztalra, reggel zárjak vissza és további jó utat kíván. Mivel pünkösd van, Ő éppen ott tartózkodik, ahová én igyekszem; azaz Gyűdön.

Később is beszélünk, és mondta, hogy bejelentkezett még két, biciklis fiatalember és ők is ott szeretnék tölteni az éjszakát, de későn fognak érkezi, ki ne zárjam őket.

Rendkívüli időket „futottam” aznap, számomra is meglepő tempóban haladtam, majd 7 km-t tettem meg egy óra alatt. Azt gondolná az ember, hogy talán így - az erős fizikai igénybevétel okán - nem jár annyit az elméje, de nekem volt min gondolkodnom. Azon gondolkodtam, milyen nagy dolog is, hogy ki keresztbe ki hosszába, ki motorral, ki gyalog szeli az országot, és egy kicsi kis dunántúli faluban sikerül randevúzni.

Telve van a szívem derűvel, szeretettel, boldogsággal. De szép az élet, de jó hogy élek.

A fiatalemberkedvesek, figyelmesek, mesélősek voltak, sokáig beszélgettünk, annak ellenére, hogy ők is nagyon fáradtak voltak.

Május 28. Püspökszentlászló

Egyre varázslatosabb élményekben van részem. Azt mondják: várd a jót, és a jó megtörténik.

Reggel jó utat kívántunk egymásnak a biciklis fiúkkal és ők eltekertek – az estét már a családjaik körében szeretnék tölteni.

Mecsek szelíd lankásai köszöntöttek, minden olyan természetes, mintha mindig ezt csináltam volna: reggel összerakom a hátizsákba – amely már hozzám nőtt – azt a kevés holmimat és járom a természetet.

Rácsodálkozok a sietős siklóra, megkérdezem a csigát; neki nehéz-e a zsákja/háza? Az egyedüllét nagy előnye, hogy több mindent látok meg, veszek észre, mint többedmagammal. Nádasd határában elcsatangolt kutyák fogadtak támadásra készen, de mikor megszólítottam őket:

-Sziaztok kutyusok! Nem tudtok rám ijeszteni, szeretlek benneteket! – meglepődnek és kíséremül szegődnek.

Nehéz elérni a Püspökszentlászlón megadott telefonszámokat. (Este én is megtapasztalom, hogy a völgy megóv a mobil világ rohanásától, itt nincs térerő.) Hosszas telefonálgatás, mire sikerül megbeszélnem az esti szállásomat. Megnyugszom, hogy lesz hol aludnom.

A vidáman sütő nap elé kúsznak a felhők és mire Pécsváradra érek, már fenyegetően sötétlenek. Bementem a várba, hogy kérjek pecsétet az útlevelembé, és itt is kedves vendég a zarándok, még ha ráadásul magányos nő, kiemelt kedvességgel a jutalma.

Kérdezték: tudom-e, hogy a zarándokok ingyen nézhetik meg a kiállítást? Nem szándékoztam sokat időzni, mert lógott az eső lába és a Zengőn át vitt az utam, így esőben, sárban nehéznek ígérkezett Szentlászlói az út, de ezt nem hagyhattam ki. Mondtam, hogy természetesen érdekel minden, de előtte elmegyek a váréterembe; eszem egy tányér finom, meleg levest. Ajánlotta a hölgy, hogy hagyjam ott a zsákomat - ez is jól alakult. Ez már természetes, hogy az étterembe is szívesen látták, a kissé kopott vándort.

Nos, amikor visszamentem a várba megfogta a hölgy a karomat és bevezetett az 1000 éves kápolnába, ahol égett az összes mécses.

- Ezt a maga tiszteletére gyűjtöttük meg! - mondta, nem kis ámulatomra, -mit is írjak? Kipotyogtak a könnyeim. Ilyen kedvességgel, elismeréssel a hétköznapi szürkeségében nem találkozhatunk.

Sok mindentről kérdezték, minden érdekelte őket (még az is, hogy hány kilót fogytam)

Ekkorra már egészen átlengte gondolataimat a hit, vallás, mindennapi ima... Amikor ebédeltem elkezdett esni az eső. Küldtem az ég felé egy szívből jövő fohászt, hogy legalább addig ne essen, amíg a Zengőn átérek - és láss csodát, elállt az eső, igaz a felhők fenyegetően ott maradtak. Megnéztem a múzeumot, kedvesen végig kalauzoltak, de még mindég nem volt biztos, hogy kimegy a délután eső nélkül, így elköszöntem kedves, új „ismerőseimtől” mondván, a zarándokot vigyázzák az égiek, de azért mindent nem hagyhatok a Máriára - nekem is meg kell tennem a részemet. Kicsit csak sikerült megázni, de a hangulatom kiváló volt. Teljes bizonyossággal éreztem és értettem, hogy fontos vagyok a fentieknek, óvják utamat, vigyázzák léptemet.

Az arborétumon keresztül érkeztem meg ebbe a - néhány család által lakott - kis ékszerdobozba. Kedves fiatalasszony fogadott, és egy kicsi, de nagyon igényesen berendezett házikóba vezetett, miközben hangot adott elismerésének, hogy így, magányosan járom az Utat. Hosszan elbeszélgettünk az én indítatásomról, és hogy nehéz a családot nevelő, összetartó anya monoton mindennapjait élni. Ezért is tekint az én különlegesemre olyan csodálattal. Ahogy hallgatom Őt, peregnek előttem a saját életem egyes epizódjai. Én is éltem ezt az életet, napról - napra tettem az anya, háziasszony, feleség, barát, szomszéd dolgát, és nem tűnt nehéznek, azt sem éreztem, hogy lemondok bármiről, de néha vágyódást érez az ember valami másra, kihívásra. Szép is, jó is minden, csak monoton. Értjük egymást. Majd kérdezte;- Mit kérek vacsorára? - Nem sok zarándok vetődhetett még erre, mert nem érti a tiltakozásomat.

Később átküldte a férjét, aki ínycsiklandozó süteményt tett az asztalra, miközben megjegyzi, hogy:

-Azt mondja a feleségem, hogy nem akar vacsorázni!

Meghat ez a figyelmesség. Örülök, hogy itt lehetek és ilyen nagyszerű embereket áll módomban megismerni. Nagyon jó egészséget, és vidám, boldog napokat kívánok Nekik és a püspökszentlászlói völgy lakóinak.

Május 29. Pécs

Mintha meseország elevenedett volna meg a korareggeli napsütésben. Egész éjjel esett, így szétszórt gyémántokként csillogtak az esőcseppek a fűszállakon. Gyönyörűség minden pillantás. Ilyet csak Isten tud alkotni, emberi kéz esélytelen.

Miután betértem az erdőbe szükséges volt, keríteni egy jó erős botot, mert csak csúszkáltam a sáros ösvényen. Minden eleven, tele kicsattanó életigenléssel. Csigák, békák, siklók - minden útra kelt ma.

Később, elköszöntem a botomtól, mert semmi fölösleges terhet nem cipelek. Jó lenne ezt a valós életemben is kivitelezni. Ami teher mind letenni, az el nem sírt könnyeimet mind elsírni és tiszta szívvel, nyílt tudattal újra elindulni.

A Misina-tetőn áthaladva köszöntem a családnak, barátoknak.

Pécs gyönyörű város, érezhetően nagyváros. Az emberek el vannak foglalva magukkal, a dolgaikkal, gondjaikkal. Szerencsére szánakozás sincs a magányos vándoron, föl sem tűnik.

Elegáns, sajtófürdőszobás szobát kapok a város szívében.

Eljátszom a gondolattal, hogy vissza, kimegyek a városba nézelődni, ettől remekebb alkalom aligha lesz, de a testi erőm ezt megkérdőjelezi. Egyébként is az egyik nadrágom csupa sár, a másik felmondott (elszakadt és kifogytam...)

Eszembe jutott, hogyan várták a régiek az ünnepet. Az asszonyok kalácsot sütöttek, felsöpörték az udvart, felmázolták a konyhát és felvették az ünneplő ruhájukat, a férfiak megborotválkoztak, kifényesítették a csizmáikat és elővették szebbik kalapjukat majd elmentek a templomba.

Kimosom a nadrágom és megmosom a hajam is, amennyire csak módomban áll széppé teszem a külsőm is, és a belsőm is - hiszen holnap ünnep lesz; célba érek.

17 napja jöttem el otthonról, 16 éjszakát mind máshol és máshol töltöttem. Voltak nehéz alkalmak, események, tapasztalatok és voltak gyönyörű, szívmengető történetek, érzések. Életem egyik legjobb elhatározása volt ez a zárandokút. Nagy-nagy önbizalmat adott. Könnyen oldottam meg a feladataimat, szívesen elegyedtem beszédbe, sőt kezdeményeztem a beszélgetést bárkivel, csak úgy, egyszerűen ember szolt az emberhez. Nemcsak hiszem, hanem ma már tudom, hogy fontos vagyok, és fontos az a fűszál is, amelyen az ázott méhecske szárogatja szárnyait. Mi mindannyian fontosak vagyunk, mi mindannyian összetartozunk, legyen az, nagyváros polgára vagy egy kicsinyke falu lakója. A katedrális oltára előtt elmondott ima ugyan úgy meghallgatásra lel, mint a kicsi templom, kopott feszülete előtt térdepelve elsőhajtott fohász, mert a hit és a bizalom szárnyán ér fel az égig.

A szerénység az emberiség tudatában egy jó tulajdonság, de ha kisebbségi érzésből táplálkozik, kevésnek, méltatlannak érzem magam, akkor nem sokat segítek sem magamon, sem a szűkebb-tágabb közösségemen, de ha a szerénység mögött megelégedettség elfogadás megértés lakozik, akkor jó irányba haladok.

Május 30 Máriagyűd

Derűs, hűvös reggel indultam zárandoklatom utolsó napjának reggelén. A piac mellett nem haladhattam úgy el, hogy be ne menjek, és megajándékoztam magam finom, friss eperrel.

A kulináris élvezetek háttérbe szorultak az utóbbi időben, - arra döbentem rá, hogy - hiányzik a szépen terített asztal látványa és a frissen készült étel íze, illata. Miközben magam mögött hagytam a nagyváros zaját, gondolatban a konyhámban sűrögtem-forogtam, és mire felocsúdtam, már el is tévedtem, pedig a kalocsai terepen megtapasztalhattam, milyen nehéz a gabona földek között jelet elhelyezni, és észre venni. Sehogy sem bírtam magam rávenni, hogy visszamenjek az utolsó jelig, így azt a - kissé ostoba - lehetőséget választottam, hogy a vasút mentén haladok tovább, gondolván majdcsak bevisz valahová, és akkor már legalább azt tudom, hogy hol vagyok. Szőkédén találtam magam, és akkor betájoltam az irányt, merre kell tovább haladnom. Az irány jó volt, de mégis néhány kilométerrel keletebbre voltam a céltól. A művelőutak biztosan átvisznek Bissére, de melyik? Hogy hol vannak az emberek? Sehol senki, akitől útbaigazítást kérhettem volna, de végül csak sikerült az egyik ház udvarán megszólítanom egy férfit, és milyen a zárandok szerencse? Fogta a biciklijét és átkísért - a kiskutyájával együtt - Bissére, mert elmagyarázni ezt nem lehet. - mondta Ő. Szomorúsággal teli, munkanélküli, özvegyember, de jóindulat, az él benne. Ez jó, innen még újra lehet épülni. Ahogy megláttuk a jeleket azonnal visszafordult, alkalmat sem adva, hogy megköszönjem szolgálatkészségét. Úgy kiabáltam utána, hogy a gyűdi Szűzanya oltalmába fogom ajánlani, ha célba érek. Delelőre járt a nap, meleg volt és lehangolt voltam egy nehéz sors végighallgatásának súlya alatt. Lehet, hogy többet tudok lelke fájdmáról, mint a szomszédja, esetleg gyereke, testvére? Idegennek - zárandoknak - könnyebb elmondani mi fáj?

Különös, mindamelllett felemelő - megrázó ... szélsőséges érzelmi hullámzások megtapasztalása jellemezi megérkezésemet Máriagyűdre. Az Útikalauz ajánlja, hogy befejezéséért érdemes még egy éjszakát rászáni és ott tölteni a szálláson.

Miután pünkösöd vasárnapján találkoztam a fiatalabbik fiammal és barátaival Grábócon, - akkor már láttam-éreztem, hogy nagyon hiányozom nekik, - mondta, ha végigjártam jön értem. Próbáltam lebeszélni, hogy nem szerdán, hanem egy nappal később megyek haza, de erősködött, hogy bármilyen késő lesz is ő ott lesz értem. Így a tanácsalanságom vége az lett, hogy nem jelentkeztem be az utolsó szállásra, azaz a kolostorba. Úgy gondoltam rábízom a fentiekre, ha lesz rá mód ott éjszakázni, akkor kihasználom, ha nem, akkor élek a fiam által felajánlott lehetőséggel.

Amikor beértem Máriagyűdre; szinte ember nem volt, akivel szót válthattam volna. Bementem a templomba, megpihentem és imádkoztam - azt hiszem sokáig bent voltam. Azután megpróbáltam valamit kezdeni magammal.

Az ajándéksoron volt két árus, - az egyik már zárásra készülődött - de a hölgy kedves volt; látta a zavarodottságomat, a csalódottságomat, és mint egy gyerekhez, úgy beszélt hozzám.

-Ó kedves, nincs itt senki. Még az Atya is elutazott haza, a hölgy az irodában meg ilyenkor már nincs itt, de adok én magának emléklapot, le is pecsételtem, alá is írom...

Beszélt-beszélt, közben egy kicsi képet vett elő a gyűdi templomról, pecsétet nyomott rá, aláírta és a kezembe nyomta vigasztalásképpen.

Leültem a templom előtt egy padra és bekapcsoltam a telefonomat - ekkor 4-5 óra lehetett.

Felhívtam a fiamat, hogy örülnék, ha eljönne értem.

-Azonnal indulunk! - volt a válasz, mert a nagyobbik fiam is jönni akart, a lányom aznap államvizsgázott, a férjem azt mondta; mindenki nem mehet el itthonról! - még mindig neheztelt.

Megettem a sajtkrémes kiflimet és megírtam az sms-eket a barátoknak, ismerősöknek: -Megérkeztem, de „úton” maradok - volt a legtöbb.

Valahogy - akkor és ott - nagyon rám telepedett a lehangoltság. Sajnáltam, hogy vége, sajnáltam, hogy így van vége, olyan távoli, idegen, zavaros volt minden. Tényleg más tudatállapotban voltam.

Úgy számoltam; legalább 3 óra kell, hogy a fiaim odaérjenek. Vívódtam, hogy visszamenjek-e Pécsre busszal, de ha már jönnek olyan mindegy az a kis plusz távolság (gyalogosan 1 nap) és legalább ők is megnézik a gyüdi Szűzanya templomát.

Lesétáltam a lépcsőkön és jobbra találtam egy borozót. Bementem - reméltem hátha van egy kis levesük! - de ők nem étterem, a tulajdonos jó szívvel kínálta a saját szendvicset, köszöntem szépen, nem kértem.

Egyenlőre elég volt a szárazétel. Kellemes beszélgetés alakult közöttünk és kezdtem visszanyerni a lelki egyensúlyomat. Kértem egy üveg sört, és kiültem a teraszra, elővettem a naplóm, és a következőket írtam bele:

Megérkeztem. A templom nyitva van - bárki bemehet - vár mindenkit.

Nem tudom mit vártam, de ettől többet. Talán elkényeztettek az Út során (érdemtelenül fölemeltek, dicsérték...). Itt nem várják a zarándokot. Talán ha a plébánián lenne valaki - és amit a könyv említ -

zarándokoklevelet lehetne kiváltani vagy működne a zarándokszállítás... vagy nem is tudom, mi kellene!?

Tulajdonképpen az Út a lényeg és nem a cél. Végig mentem az Úton, végig megyek az életutamon is, pedig tudom mi a cél, mi lesz a vég.

Átmásztam a kerítésen és odatettem a Szűzanya lábához az ajándékomat.

Hálás szívvel köszöntem meg az Utamat - amelyen rengeteg segítséget kaptam - a családomat, a barátaimat, az ismerőseimet, az örömeimet, a gyötrelmeimet... Kértem a segítségét a jövőért, a hazáért, az emberért, az életért... Legyen áldott ez az ország, ez a nép - még akkor is, ha mi magunk nem értjük az áldást és visszaélünk vele. Kértem a megbocsátást, kértem a szebb jövőt.

Köszöntem ezt a 450km-t, hogy erőben-egészségben végig járhattam. Köszöntem, hogy az eltévedéseim során sem hagyott csüggedni. Örülök, hogy részese lehettem ennek a csodának. - itt vége a naplónak.

Nos minden jól van úgy, ahogy van.

Nem sok idő múlva - hogy mi volt az időérzéssel? - ismerős autó tűnt fel, két, szívemnek oly kedves fiatalember lépett ki belőle és már jöttek is felém. Az egyik átölelt, a másik a zsákomat vette el... és ekkor teljesen helyre billentem, visszatért a vidámságom, kisimultak a gondolataim. A fiatalabbik fiam pár nappal előtte látott, de a nagyobbik meglepetten kérdezte, hogy:

-Hová lett az anyukám fele? - (csak 3 kilót fogytam, de valahogy átrendeződött a testem is. Megizmosodtam vagy mi... de az összhatás nyúzott volt.)

Komoly testi-lelki változásokon mentem keresztül ez alatt az idő alatt.

Még bementünk a templomba, elmondta ki-ki a maga imáját, fohászatát és indultunk haza.

Természetesen a fiúk éhesek voltak - mint mindig - így betértünk egy fogadóba és megvacsoráztunk. Ahogy utólag végig gondolom, különös társaság lehettünk -röpködtek a vicces poénok, humorbombák- brillíroztak a fiúk, én meg csak nevettem, örültem, boldog és elégedett voltam. Hatalmas érzelmi skálát jártam be aznap.

Kb. 11-re értünk haza. A férjem ébren várt, főzött vacsorát, de éreztette, hogy ezt az egészet ő csak kalandvágyból kinőtt hóbortnak tartja. Ezt az Utat én magamért, magamnak jártam végig. Nem is akarok már olyan görccsösen megfelelni senkinek.

Nos, ez az én történetem. Szeretettel bátorítok mindenkit, aki eltöpreng a zarándoklaton. Azt is tudom, hogy - mint mindenre - erre is meg kell „érni”. Az elgondolástól sokszor csak rövid idő telik el a megvalósulásig, olykor egy egész élet is kevés.

Régóta tisztában vagyok egyik jellembeli hiányosságommal; nem rendelkezem a megbocsátani tudás képességével, és most – mire idáig jutottam a naplóm rendezgetésével – közel kerültem eme önsors romboló hiányosságom felszámolásához. Reményeim szerint el tudom engedni azokat a rossz érzéseimet, amelyeknek – akár gyerekkori, akár felnőttként megélt - keserves tapasztalataimat köszönhetem.

A mindenség szeretetteljes megnyilvánulása, hogy bárhová megyek, bárhol legyek: otthon vagyok. Ma már biztos tudom, nem hagytak magunkra. Fentről óvják, vigyázzák létünket, utunkat, mindannyiunkat, mert fontosak vagyunk. És most már azt is tudom, hogy nincs „Isten háta mögött”.

Átélté és lejegyezte: a 371-es zarándok.